

Секція 4
ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

БОРИСЬОНОК Максим,

*здобувач III освітнього-наукового рівня
(аспірантура) Українського державного
університету імені Михайла Драгоманова*

ВИКОРИСТАННЯ ПЕРСОНАЛЬНОГО ПОМІЧНИКА AI
ОСВІТНЬОГО ПРОЄКТУ «НА УРОК» У ПРОФЕСІЙНІЙ
ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

У межах функціонування освітнього проєкту «На Урок» [1] було створено «Персональний помічник сучасного вчителя AI» [2]. Помічник розроблено задля оптимізації щоденної роботи вчителя. Він включає в себе 21 інноваційний інструмент на основі штучного інтелекту, які поділено на наступні розділи, а саме: завдання та вправи (тестові завдання); організація роботи (чеклісти); для уроку (ідеї проєктів, ідеї цікавих завдань, презентації, таблиці, флешкартки, навіть це знати); чат (чат за змістом файлу, чат за змістом відео, чат із видатним діячем); розумний пошук (зображення за темою, YouTube-відео за темою, добірка матеріалів за темою, матеріали НУШ); робота з медіа (генерація зображення, озвучення тексту, текст із зображення, текст із відео, видалення фону зображення); інші інструменти (перекладач).

Розглянемо функціональні можливості кожного розділу. **Розділ «Завдання та вправи»** містить тестові завдання. Користувач має можливість створити тест із запитань, які можуть містити один правильний варіант відповіді. Для цього необхідно обрати відповідне джерело інформації, яке пропонує система: текст, бібліотека освітнього проєкту, файл, зображення чи Youtube. Максимально допустима кількість створення тестових завдань – 12.

Розділ «Організація роботи» надає можливість створити чеклісти. Чекліст – це унормований список дій, який створено задля контролю та систематизації певних робочих процесів, уникнення помилок під час роботи тощо. Для створення чекліста необхідно вказати конкретну тему, яка повинна містити від 4 до 10 слів, та натиснути кнопку «Створити».

Наступний **розділ «Для уроку»** включає такі складові: «Ідеї проєктів», «Ідеї цікавих завдань», «Презентації», «Таблиці», «Флешкартки» та «Навіщо це знати». Учитель початкових класів постійно знаходиться у пошуку нових та креативних ідей для реалізації проєктного навчання з молодшими школярами. Саме *вкладка «Ідеї проєктів»* допоможе згенерувати до 10-ти ідей створення проєктів на основі вказаної теми. *Вкладка «Ідеї цікавих завдань»* допоможе модернізувати та урізноманітнити процес навчання учнів. Для цього необхідно лише конкретизувати тему, на основі якої штучний інтелект згенерує креативні ідеї. Окрім цього, можна виставити цільову аудиторію (вказати клас), обрати конкретний навчальний предмет, форму завдань (індивідуальна, групова) та вказати мову (українська, англійська). *Вкладка «Презентація»* допоможе згенерувати текст для створення слайдів мультимедійної презентації. Необхідно вказати конкретну тему або обрати запропоноване джерело інформації (текст, бібліотека, файл, зображення, Youtube). Максимальна кількість символів, які міститиме презентація, – 15000. *Вкладка «Таблиця»* на основі заданих параметрів (теми) дозволяє користувачу створити цікаві варіанти таблиць. За допомогою *вкладки «Флешкартки»* користувач за короткий проміжок часу може створити навчальні флешкартки. Використання їх буде доцільним під час етапу вивчення нової теми чи закріплення набутих знань молодших школярів. Налаштування контексту включає: зазначення навчальної дисципліни, цільової аудиторії та мови результатів (українська, англійська). Використовуючи *вкладку «Навіщо це знати»* вчитель початкових класів може розповісти школярам про необхідність отримання

знань, дати відповідь на поширене запитання здобувачів початкової освіти «Навіщо мені це вчити?», спираючись на пропозиції штучного інтелекту.

Розділ «Чат» включає такі компоненти: «Чат за змістом файлу», «Чат за змістом відео», «Чат із видатним діячем». *Вкладка «Чат за змістом файлу»* дозволяє за допомогою штучного інтелекту проаналізувати зміст завантаженого навчального матеріалу. Також необхідно поставити запитання, які цікавлять користувача для проведення більш конкретного аналізу змісту. Джерела інформації: файл, бібліотека особистої сторінки в межах проєкту «На Урок» та зображення. *Вкладка «Чат за змістом відео»* надає можливість проаналізувати завантажене за допомогою покликання YouTube-відео. Окрім цього, необхідно вказати конкретне запитання для аналізу відеоматеріалу. *Вкладка «Чат із видатним діячем»* на основі штучного інтелекту допоможе користувачу створити ефект письмового спілкування з певним письменником, державотворцем, науковцем, винахідником, митцем. Обираючи видатного діяча, система пропонує варіанти формулювання запитань, але користувач може ставити і власні запитання. Зазначимо, що відповіді генеруються на основі даних, які розміщені в мережі Інтернет. Запропонована інформація може містити деякі неточності, упередження тощо. Тому, вчителю необхідно буде перевіряти достовірність та правильність наданої інформації для дітей.

Розділ «Розумний пошук» включає: «Зображення за темою»; «YouTube-відео за темою»; «Добірка матеріалів за темою»; «Матеріали НУШ». *Вкладка «Зображення за темою»* дозволяє підібрати за допомогою ІІІ найбільш доцільні зображення відповідно до вказаної теми. *Вкладка «YouTube-відео за темою»* надасть можливість вчителю початкових класів знайти доцільне відео до запропонованої теми. *Вкладка «Добірка матеріалів за темою»*. ІІІ сформує для вчителя добірку цікавих матеріалів відповідно до запиту у вигляді покликань. Підбірка буде генеруватися виключно на матеріалах, які містяться в системі освітнього проєкту «На Урок». Наступна вкладка – «Матеріали НУШ». Це

справжня знахідка для вчителів-початківців, адже штучний інтелект згенерує добірку матеріалів для використання в роботі відповідно до вимог концепції «Нова українська школа».

Сучасного вчителя початкової школи важко уявити без використання в освітньому процесі різних медіаресурсів. **Розділ «Робота з медіа»** стане практичним помічником для вчителя, що не вимагатиме від нього професійного рівня розуміння основ програмування. Цей розділ включає в себе: «Генерація зображення»; «Озвучення тексту», «Текст із зображення», «Текст із відео», «Видалення фону зображення». *Вкладка «Генерація зображення»* дозволяє створити унікальну ілюстрацію за допомогою ШІ до вказаної теми. Окрім цього, користувач може обрати також стиль зображення (наприклад: модернізм, кубізм, артдеко, фотореалізм тощо). *Вкладка «Озвучення тексту»*. Для роботи з нею необхідно завантажити текст, і ШІ озвучить його. Аудіозапис також можна попередньо прослухати та завантажити. *Вкладки «Текст із зображення» та «Текст із відео»* функціонально взаємопов'язані між собою. Штучний інтелект трансформує текст із зображення або відео, який можна редагувати, що значно скоротить час вчителя для передрукування. *Вкладка «Видалення фону зображення»* дозволить користувачу за короткий проміжок часу прибрати тло з ілюстрації.

Розділ «Інші інструменти» включає *вкладку «Перекладач»*. За допомогою даної вкладки можна швидко зробити переклад тексту відповідно до зазначеного джерела інформації різними мовами, а саме: українською, англійською, німецькою, італійською, іспанською, польською, французькою.

Отже, використання можливостей штучного інтелекту має ряд переваг для вчителя початкових класів, а саме: економія часу на підготовку до уроку; створення цікавих та нестандартних завдань; можливість проявити педагогічну творчість тощо. Проте, серед ряду переваг існують і певні недоліки, а саме: не завжди згенерована інформація має високий рівень достовірності; залежність від

ресурсів ШІ – користувачі можуть втратити елементарні навички друкування тексту, створення презентацій тощо. Педагоги усього світу дискутують про користь чи шкоду ШІ в освіті. Зараз важко спрогнозувати, яке місце буде відведено ШІ в навчальному просторі, чи отримає він підтримку від усіх учасників освітнього процесу. Однак, можемо стверджувати, що під час навчання сучасного покоління дітей необхідно використовувати можливості штучного інтелекту.

Список використаних джерел:

1. Освітній проєкт «На Урок». URL : <https://naurok.com.ua/>
2. Персональний помічник сучасного вчителя AI. URL: <https://naurok.com.ua/assistant>

ВЛАСОВА Олена,

викладачка кафедри мистецьких дисциплін, заступниця декана факультету дошкільної, початкової освіти і мистецтв з молодіжної політики та іміджевої діяльності Національного університету “Чернігівський колегіум” імені Т. Г. Шевченка

АДАПТАЦІЯ ПЕРШОКЛАСНИКІВ ДО УМОВ НУШ ШЛЯХОМ ЗАЛУЧЕННЯ ДО СВЯТКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Формування особистості дитини, яке відбувається у дошкільному періоді, отримує логічне продовження у перші роки навчання в школі. Початок навчання – важливий етап для створення в класній спільноті атмосфери прийняття, довіри, взаємозацікавленості.

Початок навчання у школі – стрес для дитини, один з відповідальних моментів у житті. Саме тому адаптації першокласників в умовах НУШ приділяється окрема увага.

У Концепції Нової української школи зміст діяльності педагогів зазнає змін. Значної уваги в Концепції набуває аспект педагогіки партнерства між всіма